

רשומות

הצעות חוק

21 בינואר 2002

3072

ח' בשבט התשס"ב

עמוד

הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית
לשנת הכספים 2002) (מס' 3), התשס"ב-2002 224

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002) (מס' 3), התשס"ב-2002

פרק א': היטל על בעלי הכנסות גבוהות (הוראת שעה לשנת המס 2002)

1. (א) בפרק זה – פרשנות

"הכנסה חייבת" – הכנסה חייבת כהגדרתה בפקודה, לרבות רווח הון, וכן השבח במכירת זכות במקרקעין כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963;
"הפקודה" – פקודת מס הכנסה¹.

(ב) לכל מונח בפרק זה תהיה המשמעות שיש לו בפקודה וזאת אם יש בפרק זה הוראה מפורשת אחרת.

2. היטל בשנת המס 2002 יחיד שהתקיים בו, בשנת המס 2002, לפחות אחד מאלה, ישלם היטל בשיעור של 0.5% מהכנסתו החייבת באותה שנת מס (בפרק זה – ההיטל):

- (1) הכנסתו החייבת עלתה בשנת המס על 500,000 שקלים חדשים;
- (2) הכנסתו החייבת לפי סעיף 2(1) ו-2(2) לפקודה עלתה בשנת המס על 360,000 שקלים חדשים.

3. על אף הוראות סעיף 2 יופחת ההיטל שבו חב יחיד כאמור באותו סעיף, כמפורט להלן:

- (1) לגבי יחיד שהכנסתו החייבת בשנת המס 2002 לא פחתה מ-500,000 שקלים חדשים ולא עלתה על 525,000 שקלים חדשים – בסכום השווה ל-10% מההפרש שבין 525,000 שקלים חדשים לבין הכנסתו החייבת;
- (2) לגבי יחיד שהכנסתו החייבת בשנת המס 2002 לפי סעיף 2(1) ו-2(2) לפקודה לא פחתה מ-360,000 שקלים חדשים ולא עלתה על 378,000 שקלים חדשים, ולא היתה לו באותה שנת מס הכנסה חייבת אחרת – בסכום השווה ל-10% מההפרש שבין 378,000 שקלים חדשים לבין הכנסתו החייבת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפרק א':

כן מוצע כי לגבי יחיד שהכנסתו כאמור בשנת המס 2002 היתה בין 500,000 שקלים חדשים ל-525,000 שקלים חדשים, או שהכנסתו לפי סעיף 2(1) ו-2(2) לפקודה היתה בין 360,000 שקלים חדשים לבין 378,000 שקלים חדשים, יופחת ההיטל בשיעור המפורט בסעיף 3 לחוק המוצע, וזאת במטרה למנוע מצב שבו הכנסת הנטו של החייבים בהיטל תפחת מזו של בעלי הכנסות באמור, נמוכות יותר, שאינם חייבים בהיטל.

עוד מוצע לקבוע כי הוראות הפקודה יחולו על ההיטל כאילו היה מס (סעיף 4 המוצע).

מוצע לקבוע כהוראת שעה בשנת המס 2002 כי יחיד שהיתה לו בשנת המס הכנסה חייבת כהגדרתה בפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה) לרבות רווח הון, וכן שבח במקרקעין, שעלו על 500,000 שקלים חדשים, או שהיתה לו הכנסה חייבת לפי סעיף 2(1) ו-2(2) לפקודה (הכנסה מעסק, ממשלח יד או הכנסת עבודה), שעלתה על 360,000 שקלים חדשים, יהיה חייב בהיטל בשיעור של 0.5% על הכנסה זו, בתנאים המפורטים בפרק (סעיף 2 המוצע).

¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 405.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

4. ההוראות לפי הפקודה יחולו, בשינויים המחויבים, על ההיטל כאילו היה מס, זולת אם נקבע אחרת לענין מסוים לפי פרק זה, לרבות ההוראות שענינן מקדמות, ניכוי במקור, גביה ועונשין.

5. שר האוצר ממונה על ביצוע פרק זה ורשאי הוא להתקין תקנות לביצועו; בתקנות כאמור רשאי שר האוצר לקבוע, בין היתר, שיעור מקדמות העולה על השיעור הקבוע לפי הפקודה.

פרק ב': מיסוי השימוש ברדיו טלפון נייד

6. בפקודת מס הכנסה, בסעיף 2(2) –
(1) בפסקת משנה (א), אחרי "שימוש ברכב" יבוא "או ברדיו טלפון נייד";
(2) בפסקת משנה (ב), אחרי "השימוש ברכב" יבוא "או ברדיו טלפון נייד".

פרק ג': עידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה לשנת 2002)

7. בפרק זה –
"אזור באר שבע והנגב" – כהגדרתו בסעיף 11ב(א) לפקודה;
"האזור" – כהגדרתו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה) (שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967³;
"הפקודה" – פקודת מס הכנסה;
"מגזר עסקי" – ענפי הפעילות העסקית למעט –

(1) פעילויות המבוצעות על ידי המדינה, רשויות מקומיות, מוסדות וגופים המנויים בסעיף 9(2) לפקודה, גופים שדינם לענין מס הכנסה כדין המדינה, כל גוף שהמדינה או רשות מקומית, במישרין או בעקיפין, השתתפה בתקציבו בשנת המס הקודמת בשיעור של 30% או יותר;

(2) שירותים ציבוריים ששר האוצר קבע בצו;

"קבלן כוח אדם" – מעסיק שעיסוקו מתן שירותי כוח אדם של עובדיו לשם עבודה אצל זולתו, לרבות מעסיק שעיסוקו במתן שירותי שמירה או ניקיון אצל זולתו;

ד ב ר י ה ס ב ר

ובמתכונת רומה לזו שבוצעה על פי החוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1991 (להלן – החוק הקודם), ובכפוף לשינויים העיקריים האלה:

בהגדרה המגזר העסקי ייכלל גם ענף הבניה אשר הוצא בחלקו מתחולת החוק הקודם (ההגדרה "מגזר עסקי" בסעיף 7 המוצע).

התמריץ יהיה בסכום קבוע בהתאם לאזור וסוגי עובדים נוספים שבהם מדובר (סעיף 9(ב) להצעת החוק).

הזכאות לפי פרק זה תקום בשל עובדים נוספים שיקלטו אצל מעסיק בתקופה שמיום 1.1.2002 ועד ליום 31.12.2002 וזאת לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים רצופים מיום תחילת העסקתו של העובד הנוסף (סעיף 13(ב)).

לפרק ב':

לעובד המקבל טלפון נייד ממעבידו נוצרת טובת הנאה החייבת במס לפי סעיף 2(2) לפקודה בשל האפשרות להשתמש בטלפון הנייד גם לשימוש אישי. מוצע להסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע את שוויי של השימוש בטלפון הנייד שהועמד כאמור לרשות העובד ואשר יהויב במס.

לפרק ג':

בשל מצב המשק ובפרט בשל האבטלה הגוברת מוצע לסייע למעסיקים במגזר העסקי לקלוט עובדים חדשים נוספים על ידי השתתפות חלקית של המדינה בשכר אותם עובדים נוספים, וזאת לתקופה מוגבלת

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 20.

"עובד מועדף" – עובד אשר בשלושת החודשים כתכוף לפני קליטתו כעובד נוסף לפי פרק זה קיבל גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980,⁴ או גמלה לפי פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995,⁵ ואשר בשל קליטתו כאמור הפסיק לקבל גמלאות כאמור;

"עובד קבלן" – עובד המועסק על ידי קבלן כוח אדם אצל זולתו ואשר לענין פרק זה ייחשב כאילו הוא עובדו של המזמין;

"מזמין" – מעסיק שמבצע עבודה גם באמצעות עובד קבלן;

"מעסיק" – מעסיק במגזר העסקי, לרבות מזמין ולמעט קבלן כוח אדם שהעסיק עובדים בכל אחד מהודשי התקופה הקודמת, ובכל התקופה – מעל חמישה עובדים בממוצע חודשי; לענין זה, "עובד" – לרבות חבר באגודה שיתופית שהועסק במגזר העסקי ועובד קבלן;

"עובד נוסף" –

(א) אזרח ישראלי העובד בישראל או באזור אצל מעסיק והתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא התקבל לעבודה כדין ושכרו הוא לפחות שטר מינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;⁶

(2) הוא הועסק במשך חודש אחד לפחות, בכל אחד מימי העבודה בחודש, שש שעות ביום לפחות, או מאה שלושים וחמש שעות עבודה בחודש, והכל לגבי כל חודש שבעבורו מתבקש התמריץ לפי חוק זה;

(3) הכנסתו מתחייבת במס לפי סעיף (2) לפקודה והמעסיק ניכח מס משכרו בהתאם להוראות סעיפים 164 ו-166 לפקודה;

(4) אם הוא עובד אצל מעסיק שהוא אגודה שיתופית – הוא נמנה עם סוגי העובדים ששר האוצר אישרם לענין זה וקבע את בסיס החישוב של הכנסתם;

(ב) ולמעט אחד מאלה:

(1) מי שהוא קרובו של המעסיק, ובחאגיד – קרובו של המנהל או של בעל השליטה בו;

(2) עובד המכצע עבודה שבוצעה קודם לכן בידי קבלן עצמאי;

(3) חבר באגודה השיתופית או מחליף חבר באגודה השיתופית בעבודתו באגודה;

דברי הסבר

לאור חקיקת פרק זה ועל רקע קיומם של מספר הליכים משפטיים הנוגעים לפרשנות החוק הקודם, מוצע, למען הסר ספק ובחסתמך על פסיקת בית המשפט המחוזי בתל אביב, לקבוע כי פעולות ותשלומי תמריץ שנעשו לפי החוק הקודם בהסתמך על חישוב חודשי הזכאות החל מיום תחילת העסקתו של העובד הנוסף כהגדרתו בחוק הקודם – ייחשבו כפעולה כדין.

התמריץ ישולם אחת לרבעון בשל כל חודש העסקה של העובד הנוסף ובכפוף לכך שיתמלאו כל התנאים הקבועים בפרק לענין זה; בקשה לתמריץ יכול שתוגש בתוך תקופה של שלושה חודשים מתום הרבעון שבשלו מתבקש התמריץ. בקשה שתוגש באיחור לא תוכר ולא ישולם בעדה תמריץ כלשהו (סעיפים 9(א) ו-11).

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁶ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

(4) עובד שעבד קודם לכן בעסק אחר של המעסיק או בחברת בני-אדם שהמעסיק, ובשותפות אחד מן השותפים הוא בעל שליטה בו או בחברה הקשורה למעסיק; לענין זה, "חברה קשורה" - כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999⁷;

(5) עובד שעבד קודם לכן בחברת בני-אדם (להלן - המעסיק הקודם) שעסקיו או נכסיו או כל חלק מהם, הועברו למעסיק או מוזגו בכל דרך שהיא בעסקי המעסיק (להלן - המעסיק החדש). למעט עובד שהמעסיק הקודם היה זכאי לתמריץ בעבורו בתכוף לפני ההעברה או המיזוג ובלבד שהמעסיק החדש זכאי אף הוא לתמריץ בעבור אותו עובד בהתחשב במספר העובדים שהוא מעסיק לאחר המיזוג לעומת מספרם הממוצע של העובדים אצל שני המעסיקים כאחד בתקופה הקודמת;

"בעל שליטה" ו"קרוב" - כמשמעותם בסעיף 932(9) לפקודה;

"רבעון" - תקופה בת שלושה חודשים שהראשונה בהם מתחילה ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002) והאחרונה בהם מסתיימת ביום ז' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003);

"תקופה קודמת" - התקופה שתחילתה ביום י" בסיון התשס"א (1 ביוני 2001), וסיומה ביום ט"ו בכסלו התשס"ב (30 בנובמבר 2001).

8. (א) מעסיק יהיה זכאי לתשלום תמריץ מאוצר המדינה בעד כל עובד נוסף מעל הממוצע החודשי של העובדים שהעסיק בתקופה הקודמת פלוס אחד, ובלבד שלא ישולם תמריץ -

(1) בעד אותו עובד נוסף - לאחר תום שנים עשר חודשים מיום תחילת העסקתו של העובד הנוסף אצל המעסיק;

(2) בעד אותה תוספת עובדים - לאחר תום שנים עשר חודשים מיום תחילת העסקתו של העובד הנוסף הראשון שבעדו שולם תמריץ בשל אותה תוספת עובדים, בין אם התקיימה ברציפות בכל אחד מהחודשים ובין אם לא; לענין זה, "תוספת עובדים", לגבי כל מעסיק - הגידול בהפרש שבין הממוצע החודשי של העובדים שהעסיק בתקופה הקודמת לבין מספר העובדים שהוא מעסיק ככל חודש שבעבורו מתבקש התמריץ.

(ב) במנין עובדיו של מעסיק, בתקופה הקודמת וברבעון השוטף, יימנו כל העובדים לרבות עובדי קבלן שעבדו אצלו בתקופה הקודמת וברבעון השוטף.

9. (א) התמריץ ישולם אחת לרבעון, ויהושב לפי כל חודש ברבעון שבו הועסק העובד הנוסף במשך כל החודש.

(ב) התמריץ יהיה בסכומים לפי אזורים וסוגי עובדים נוספים, כמפורט להלן -

(1) בשל עובד נוסף שמקום מגוריו באזור באר שבע והנגב - 1,100 שקלים חדשים לחודש;

(2) בשאר אזורי הארץ -

(1) בשל עובד מועדף - 1,100 שקלים חדשים לחודש;

(2) בשל עובד נוסף אחר - 900 שקלים חדשים לחודש.

(ג) מסכום התמריץ ינוכה כל תשלום אחר המשתלם למעסיק בשל העובד מאוצר המדינה, או על פי כל דין, בשל הכשרה מקצועית או בשל סיוע לקליטה בעבודה.

⁷ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

10. (א) התברר, לאחר תשלום התמריץ, כי המעסיק אינו זכאי לו או לחלקו, יחזיר המעסיק לאוצר המדינה את הסכום שקיבל שלא כדין כשהוא צמוד ינושא ריבית מיום קבלתו, כאילו היה חוב מס למס הכנסה ויחולו על סכום זה הוראות פקודת המסים (גביה).⁸
- (ב) בית המשפט שהרשיע אדם בשל קבלת תמריץ במרמה רשאי, נוסף על כל עונש אחר, לצוות עליו להחזיר לאוצר המדינה סכום שלא יעלה על פי ארבעה מסכום התמריץ שהתקבל שלא כדין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961,⁹ על סכום התמריץ שקיבל, מיום קבלתו ועד יום ההחזר; על גביית החזר כאמור שלא שולם במועדו יחולו הוראות פקודת המסים (גביה), כאילו היה חוב מס כמשמעותו באותה פקודה.
11. (א) בקשה לתמריץ תוגש על ידי המעסיק בדרך ועל פי כללים שיקבע שר האוצר, ובלבד שבקשה כאמור תוגש לא יאוחר מתום שלושה חודשים מתום הרבעון שבשלו מוגשת הבקשה; בקשה שהוגשה באיחור לא תוכר ולא ישולם תמריץ בשלה.
- (ב) סכום התמריץ יועבר למעסיק בתוך 45 ימים מיום הגשת הבקשה; הועבר הסכום לאחר המועד האמור, תיווסף עליו ריבית בשיעור הנקבע מעת לעת על ידי החשב הכללי באוצר עד להעברתו למעסיק בפועל.
12. שר האוצר ממונה על ביצוע פרק זה והוא רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
13. (א) תחילתו של פרק זה ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002), והוא יעמוד בתוקפו עד יום כ"ז בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002).
- (ב) תחולתו של פרק זה היא לגבי עובדים שיתקבלו לעבודה החל ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002) ועד יום כ"ז בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002).
14. פעולות ותשלומי תמריץ לפי חוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1991¹⁰ (להלן – החוק הקודם), יהיו כדין לענין החוק האמור, רק אם נעשו בהסתמך על מנין חודשי הזכאות החל ביום תחילת העסקתו של העובד הנוסף בהגדרתו באותו חוק.

⁸ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

⁹ סי"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹⁰ סי"ח התשנ"א, עמ' 201.